posledné odporúčanie duše - lat. ultima comendatio; pozri *absolúcia nad hrobom*

http://catholicism.about.com/od/thesacraments/g/Last_Rites.htm

F. Moczik: Na ceste zaopatriť chorú (1901)

tzv. **posledné pomazanie -** lat. viaticum; obrad *pomazania* zomierajúceho posvätným *olejom* alebo *krizmom*; pozri *olivový olej, myrha*, *pyxis; zomierajúci*

https://en.wikipedia.org/wiki/Last_rites
http://catholicism.about.com/od/thesacraments/g/Last_Rites.htm

Holandská škola: Posledné pomazanie (1600)

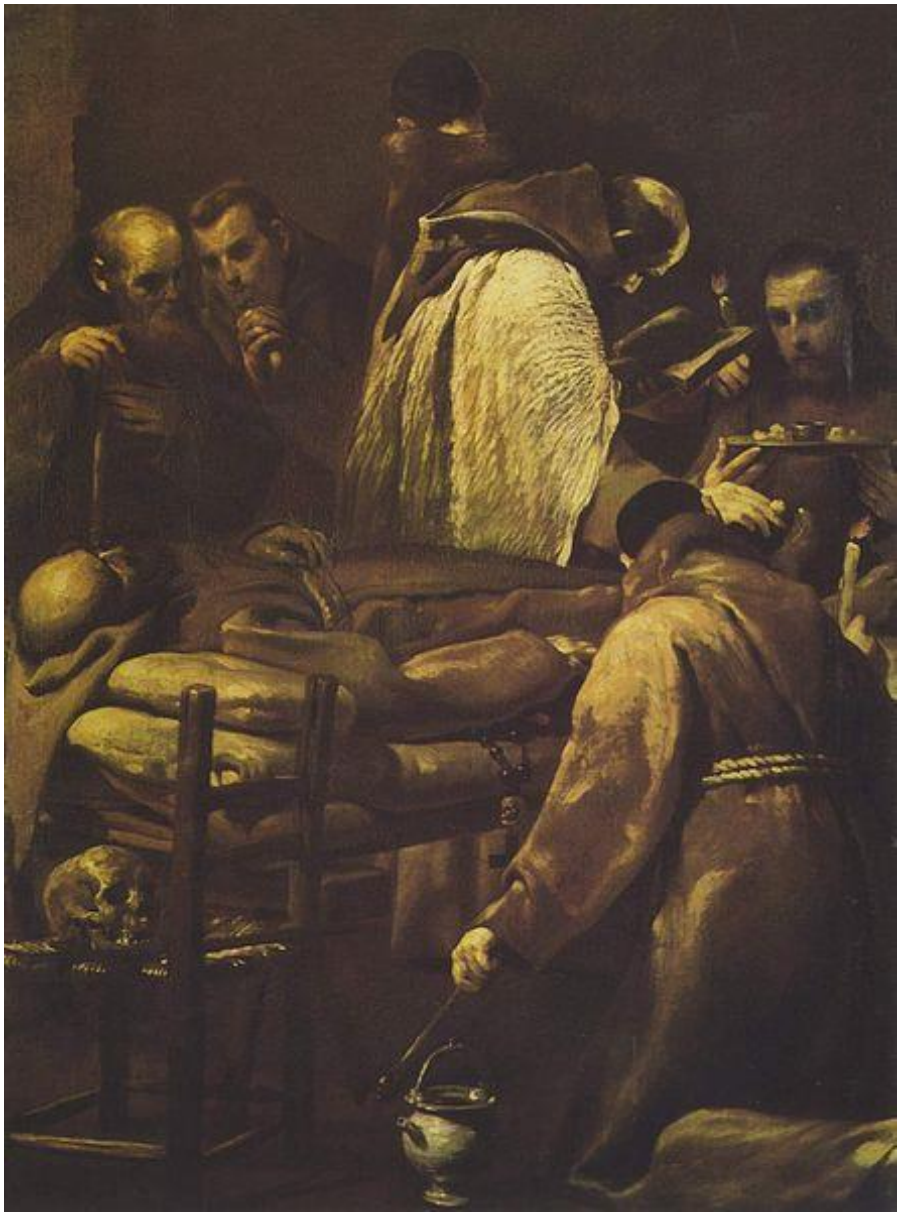

G. M. Crespi: Posledné pomazanie (1710)

P. A. Novelli: Pomazanie chorých (perokresba zo série Sedem sviatostí, 1779)

J. Schikaneder: Posledné pomazanie (1897)

Posledné veci na konci sveta - (*Zjavenie Jána 19,1-21*); široký tematický záber šiesteho videnia; patrí do neho *Oslava Boha/Oslava Boha na nebi* (19,1-10), *Vítanie nebeského ženícha* (19,5-8), *Príchod kráľa kráľov* (19,11-16), *Videnie jazdca menom Verný a Pravý/Kráľ kráľov* (19,11-16) a *Víťazstvo kráľa kráľov nad šelmou a Antikristom* (19,17-21); pozri *apokalyptické motívy*

Posledný príkaz Jánovi - (Zjavenie Jána 22,10-11); Potom mi povedal (anjel, Boh, hlas): Nezapečaťuj prorocké slová tejto knihy, lebo (posledný) čas je blízko! Kto pácha neprávosť, nech ju pácha ďalej! Kto je špinavý, nech sa špiní ďalej! Ale kto činí spravodlivosť, nech ju činí ďalej! A kto je svätý (v zmysle kresťan), nech sa posväcuje ďalej!

-epizóda z kapitoly *Dokončenie zjavenia* (22,6-11); podobá sa na kapitolu *Sedem svietnikov,* s ktorou sa dá ľahko zameniť (schematické zobrazenie siedmich cirkevných zborov v podobe oblúkov s menami); odlišuje sa prítomnosťou Krista *v mandorle* a väčšinou aj vedľajším motívom *Ján ďakuje za zjavenie;* naopak *Rozkaz napísať knihu* (1,17-19) z kapitoly Sedem svietnikov zobrazuje Krista s kľúčom od pekelnej priepasti, kladúceho ruku na temeno kľačiaceho Jána, pričom je zobrazených aj sedem hviezd a sedem svietnikov; pozri *apokalyptické motívy*

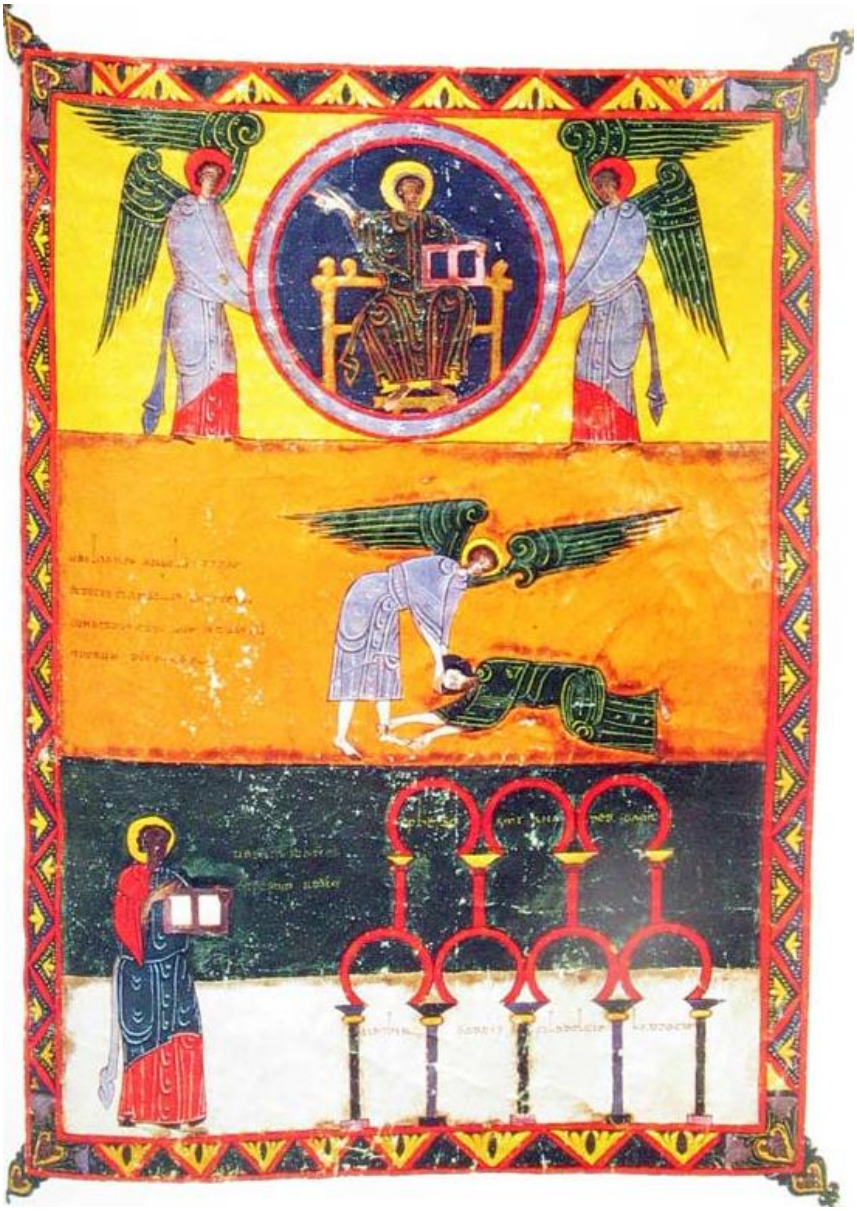

(22,8-9. Dokončenie zjavenia). **Posledný príkaz Jánovi. Ján ďakuje za zjavenie** (Beatus Facundus, 1047)

(22,8-9. Dokončenie zjavenia). **Posledný príkaz Jánovi. Ján ďakuje za zjavenie** (Beatus Huelgas, 1220)

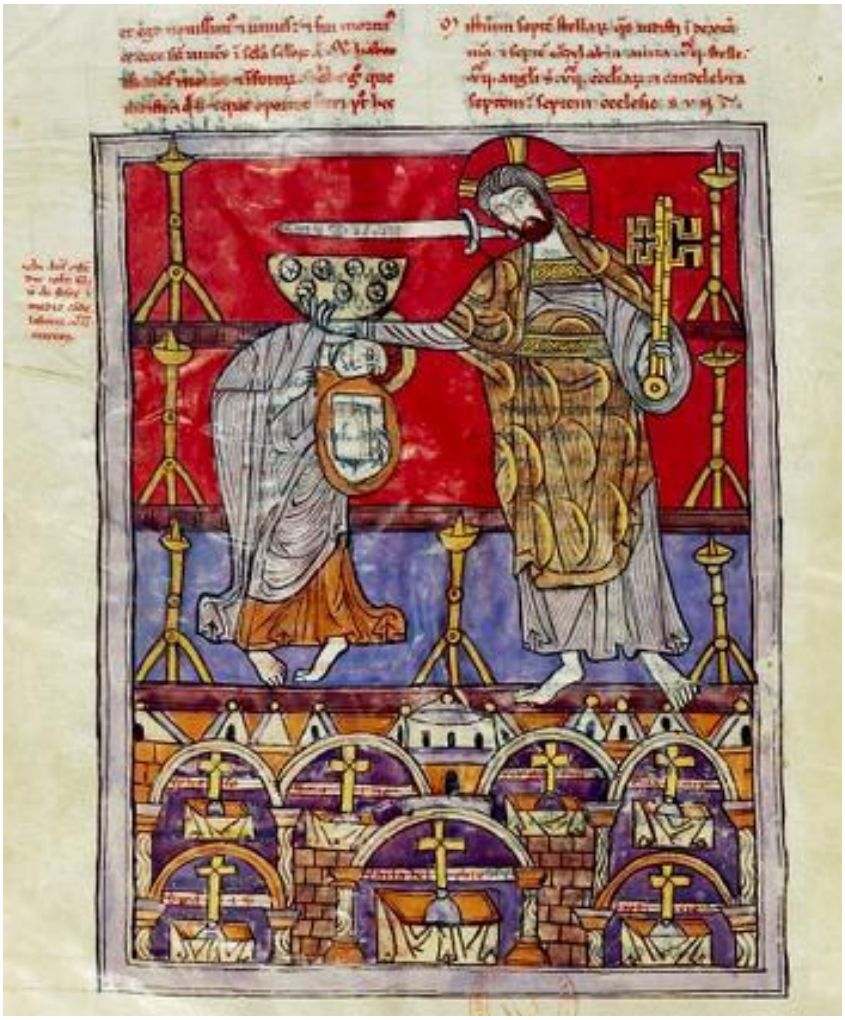

(22,8-9. Dokončenie zjavenia). **Posledný príkaz Jánovi** (Beatus Navarre, 12.st.)

(22,8-9. Dokončenie zjavenia. Posledný rozkaz). **Ján ďakuje za zjavenie** (Beatus Silos, 1109)